

דיירימ

מחזה בשתי מערכות

יהושע סובול

הנפשות:

דב פלד
רות
עוזי
דסי
צבי רוז
פרידה

תום
סוזי
מקס

סגן-אלוף שעתה זה יצא
בדימוס, 40 +
40 —
בנם, 21.
חברתו של עוזי, 20.
אביה של דסי, 43.
אשתו של צבי, אמה של
דסי, 39.
מלווה בריבית, 28.
דיירת, ספרית, קוסמטי-
קאית, רווקה, 40.
דייר, רווק, סייד וצבע,
מתקרב ל-50.

מקס: אני לא מוציא שום דבר מהמיקלט.
פלד: אתה דווקא רוצה לקבל הודעה רש-
מית מעורך דין?
מקס: מה זה פה מאיידאנק?
פלד: אדון מקס, מה אתה חושב לך, שגם
המלחמה הבאה תהיה מלחמה דה-לוקס?
המלחמה הבאה תתחיל פה, בעורף השמן הזה,
ואני רוצה לראות לאן הדיירים ירוצו כש-
המיקלט מלא עם הצבעים שלך, עם הפחים
שלך, עם כל החרא הזה?
מקס: תראו!
פוזי: קשה להאמין שגנראל ידבר ככה.
מקס: גנראל? בקושי פלאפל וחצי, וגם זה
לא הייתי נותן לו. קאליקער.
פלד: הבית הזה יהיה בית, ומה שנוגע
למיקלט יש חוק, ואם תיפרוץ מלחמה —
מקס: חוק שמוק! אתה לא ראתי עיר בור-
ערת כמו ערימת זבל, או הראש שלך, תיסלח
לי, מלא עם שטויות. המקלט יציל אותנו! ...
(צעקות מבחוז)

פרידה: לך! קישטא! מארש! הבי-
תה! או אפשר יותר! (פרידה מופיעה ומתנ-
פלת על מקס) לך תיקח את הכלב שלך! כל
הדלת שלי מסריחה מהפיפי שלו!
מקס: נאך א משוגעניצע.
פרידה: (מתנפלת על פלד) הוא שולח
אותו להרוג את כל החתולים בחצר.
מקס: הכלב שלי הורג חתולים?
פלד: גם לכלב הזה יבוא סוף!
מקס: עוד נראה!

פרידה: בארה"ב הוא היה נכנס לבית-
סוהר מזמן. (הקטטה המילולית בין מקס לפלד
נמשכת בצעקות "עוד נראה").
צבי: (מופיע ואף להרגיע את פרידה ומג-
סה למשוך אותה הצידה:) די פרידה, די.
(לכולם) ערב טוב. בואי פרידה. בואי הביתה.
פרידה: רק כסף תן להם: לפחים! לגג!
צבי: די פרידה, די.
פרידה: (למקס) הלוואי שהוא יאכל רעל
וימות.
מקס: את יכולה לשים כמה רעל שאת
רוצה: הוא לא נוגע בשום דבר בלי פקודה.
צבי: (למקס) אל תשים לב. היא רק מדב-
רת ככה, היא מאד אוהבת חיות. בסאן-פרנ-
ציסקו היו לנו שנים-עשר חתולים. אבל ה-
כלב —

פרידה: הלוואי שהוא ינשוך ילד בחצר,
או ילמדו.
מקס: הכלב שלי אוהב ילדים יותר ממך!
פלד: צבי רוז, מה עם החוב לוועד הבית?
צבי: איזה ועד?
פלד: ועד הבית!
צבי: זה בסדר. בראשון לחודש אני אשלם.
בואי פרידה.
פרידה: (נכנסת הביתה בצעקות) אם לא
תקח אותי בחזרה לסאן-פראנציסקו — אני
אשתגע! (צבי נכנס בעקבותיה הביתה)
פלד: אנחנו עוד לא גמרנו: אני אדאג
לזה אישית. ופה יהיה סדר פעם אחת ולתמיד!
(הוא מצית לעצמו סיגריות)
מקס: (רועד מכעס) עוד נראה! (לסוזי)
לעזאזל, נשארתי בלי סיגריות, וכל החנויות
כבר סגורות בגיטו הזה!
פוזי: (מחטטת בתיקה) הנה הגפרורים.
מקס: ביקשתי סיגריות. חוצפה כזאת!
פוזי: יש לי סיגריות בדירה ואני אכין
גם קפה טוב, ותוכל לראות את המישחק
מהליגה האנגלית. אצלי התמונה מצויינת. (הם
יוצאים וממשיכים לדבר בחוץ) אתה מבין
בחשמל? אני רוצה לסדר מגורה על התיקרה
בסלון — (הם הולכים לעבר הכניסה)
מקס: אני אכנס אליך יותר מאוחר. (מקס
וסוזי נבלעים בבית, פלד נותר ליד הפחים.
הוא עומד ומעשן. פרידה יוצאת מן הבית,
בידה סיגריות ופרח).

תמונה 4

לילה. פלד משוטט בחוץ לפני הבית. פרידה
מופיעה. בידה פרח. היא שולפת סיגריות. מנסה
להדליק גפרור, אך הגפרורים נשברים בזה
אחר זה בידה:
פרידה: (היא פוזלת לעבר פלד, ועושה
צעד לעברו:) מר פלד... ערב טוב... גברת
רוז... פרידה... יש לך אש? כיביתי את
הסיגריות, והגפרורים לא גפרורים... (פלד
שולף מצת). בעלי לא מרשה לי לעשן...
(היא מושיטה לפלד את הפרח והוא אינו
ממהר להצית לה:) מר פלד...
פלד: גברת רוז, אני רוצה לשאול אותך:

נקת! אתה סגרת אותי (היא חוטפת סיגריות
בוערת ומעשנת במהירות)
צבי: (חוטף מידה את הסיגריות) אל תדא-
גי: הכל יסתדר! את בטוחה שלא נתת צ'יק
של אלפיים ארבע מאות לירות? כי זה מה
שלא ברור לי —
פרידה: (מבועתת) דופקים בדלת.
צבי: זה הרוח (שניהם קופאים במקומם
בחרדה)

תמונה 3

מיתקן פחי אשפה. מקס מחטט במקל בפת,
מחפש דבר-מה. סוזי מופיעה.

פוזי: שמעתי את הסקאנדאל שעשית ל-
גברת פלד, תסלח לי שאני אומרת לך, הקירות
בבית הזה דקים כמו נייר, ואני בטוחה שאתה
מצטער, כי אם כבר סקאנדאל או היית צריך
לעשות את זה למר פלד בעצמו, אבל ממנו
הרי כולם מפחדים, אחרת מישהו היה משקיע
פרוטה בפחי אשפה כשאי-אפשר לדעת מה
יהיה נכון לעשות עם הכסף?
מקס: אני לא מפחד מפלד, ואני גם לא
השתתפתי בפחים: הוא פשוט לא היה בבית.
פוזי: אין דבר, אתה יכול להיות שקט:
היא תעביר לו הכל.
מקס: היא תעביר לו או לא תעביר לו,
זה לא מעניין אותי.
פוזי: אתה בכל זאת כועס עלי. אני מרגי-
שה. רצייתי שתדע שזאת היתה אי-הבנה. הוא
שאל אותי, או פשוט אמרתי, שלא ידעתי שיש
צבעים במיקלט.

מקס: היו שם צבעים, יש צבעים ויישאר
צבעים. זה ברור?
פוזי: בכלל לא מעניין אותי מה שגעשה
במיקלט או אתה משתמש בו בתור מחסן ל-
צבעים. מה איבדת אם זה לא סוד.
מקס: פנקס כתובות מהעבודה. מכתבי
איום הוא שולח לי. ממלא לי את התיבה במכ-
תבים, לעזאזל.
פוזי: פלד?
מקס: פלד, פלד! (צועק לעבר הבית):
פלד!! מה קרה לאיש הזה? (הוא חוזר לחטט
בפת האשפה)
פוזי: גם אני מאבדת דברים. אני לא יוד-
עת אם זה סימן. אולי זה היה בזבל מאתמול?
לא, כי אז זה אבוד:
מקס: אתמול לא הורדתי זבל.
פוזי: תרשה לי לתקן אותך: הורדת.
מקס: אני לא זוכר.
פוזי: עובדה שאני זוכרת. שמתי לב אליך
אפילו במכולת. אתה קונה הרבה קונסרבס.
גם אני אוגרת.
מקס: אני בכלל לא אוגר.
פוזי: אני לא שמה לב לכל אחד.
מקס: אני פשוט אוכל אותם.
פוזי: יש בר משהו מיוחד.
מקס: אני לא מיוחד. (מוצא מכתב) מצא-
תי! בכוח הוא מאיים עלי. עם זה אני הולך
איתו למישפט.
פוזי: אתה מבין קצת בכספים?
מקס: מה יש?
פוזי: לא כי אומרים שכדאי למכור רכוש
ולהשקיע בדולרים. ואין לי עם מי להתייעץ.
(פלד מופיע.)
פלד: גו? פחים צבועים זה רע? (מקס
וסוזי מופתייה והיפשהו הפתאומית)
פלד: (למקס) קיבלת את המיכתב מוועד
הירית?
מקס: אשתך כבר תגיד לך.
פלד: מה זאת אומרת?

דסי: מה אתה עושה?
עוזי: מתרכז. למדתי את זה מפריק אחד
בצבא. אחד שהספיק להיות במיזרח הרחוק.
הוא מעמיד וגומר רק עם הנשימות האלה.
עכשיו הוא חוזר ליהדות. אני רוצה לחזור
ליהדות.
דסי: טוב, בוא לגג... (הם יוצאים)

תמונה 2

דירת משפחת רוז. צבי יושב ליד השולחן
ועושה חשבונות. פרידה יושבת ומעלעלת ב-
"וורנאל" "ארט-פורום".

צבי: (תוך כדי התעסקו בערימות הניירות
שלפניו) כל כך מוזר מה שקורה פה עם הבנ-
קים. היה צריך להיות שלושת אלפיים לירות
יותר. מתר אני הולך לברר. אז ככה: אני מוכר
את האוטו, זה כבר שלושים וכמה אלף לירות,
בינתיים אפשר להכניס את זה במניות, ועם
האינפלציה זה יכול לקפוץ פי שניים בשלו-
שה חודשים —

פרידה: (מתוך הוורנאל, ותוך שהיא לוק-
חת סיגריות מהשולחן) יש תערוכה של מארסל
מארסל דישאמי אצל רונאלד פלדמן באיסט-
סוונטי-פור-סטריט —
צבי: (חוטף לה את הסיגריות) פרידה! לא!
תהיה בעיה למצוא עוד עשירים וכמה אלף.
אם הצ'ק מברני יגיע עד סוף החודש, אני
מכניס אותו לחשבון שלך, ככה שהם לא
יכולו לשים על זה יד, ואם בינתיים יבואו
עוד כמה פחותים, זה יכול להיות סכום של
ארבעים אלף, כי הדולר בטח יגיע לעשרים
לירות. מה את אומרת?

פרידה: (פורצת בצחוק מתוך הוורנאל)
אלאן סונפיסט ערום! (היא מנסה להגיע לסי-
גריות, אך צבי מסלק את הקופסה) ערום
לגמרי. (צורחת) אני רוצה לעשן!

צבי: אסור לך! יצחק חושב שהוא חבר
שלי. הוא אומר לי: אתה צריך להעביר לחש-
בון שלי 7000 לירות. אני צריך להיות אחראי
להלוואה של יצחק? (תוך עיון בחשבון ה-
בנק) מה זה האלפיים ארבע מאות לירות
האלה? את נתת צ'ק על אלפיים ארבע מאות
לירות? לא, זה לא יכול להיות. רגע: התשלום
למכס? לא. משהו לא בסדר.

פרידה: (בהלם) אלאן סונפיסט — ערום...
(מעלעלת) אלסוורת קלי במודרן! סאלוודור
דלי עושה פירסומת לשוקולד! ...
צבי: לקחת כבר את הכדור? (קם, הולך
להביא כוס מים וכדור, ותוך כדי כך) עשיתי
חשבון כזה: אם אני נותן צ'ק דחוי על עשרת
אלפים לירות מהחשבון שלך, האובר-דראפט
יגיע לששת אלפים; אני לוקח הלוואה על
חשבון הדולרים, ונותן לדסי יפוי כוח למשוך
מהחשבון השני — תבלעי את הכדור — לא
לא: אני לא אמכור את הציוד שבמכס —
קחי עם מים —

פרידה: אני רוצה שתמכור את הדירה
למיסטר שטיים וניסע מכאן.
צבי: אנחנו ניסע. אני עושה עוד נסיון
קטן — ואם זה לא יילך — נחזור לסאן-פרנ-
ציסקו.

פרידה: אתה יכול לחזור לסאן-פרנציסקו?
צבי: מצד שני — (הוא מצית לעצמו
סיגריות) אם תהיה מלחמה ואמבארגו נפס, את
יודעת לאן שהלירה תגיע? שלושים לירות
דולר מינימום! האלפיים דולר של ברני יהיו
שוים שישים אלף לירות, וזה יכול להגיע גם
עד תמישים לירות דולר, ואנחנו יוצאים מהחוב
כמו כלום, ועוד יישארו לנו כמה אלפים.
פרידה: הנוף הזה, הבית הזה... אני נח-

תמונה 1

חוץ, לילה. לפני הבית. דסי יושבת על מיתקן
פחי אשפה. עוזי מופיע עם תרמיל גב.

עוזי: היי! (דסי מניעה בראשה, אך אינה
עונה) שלום!
(היא אינה עונה. עוזי חג סביבה) מה העניי-
נים? את כועסת עלי? מה השתיקה הזאת?
דסי: לא בגללך.

עוזי: ההורים? (היא מושכת בכתפיה אך
אינה עונה) עוד פעם אמה שלך? (הוא מנסה
לחבק אותה, אך היא דוחה אותו).
דסי: אין לי מצב רוח.

עוזי: טוב! לא או לא. (יושב לידה)
עפתי מהמחשבים. לא שם עליהם! עשו ממני
קרבי! מוצא חן בעיניך? קיבלתי עשרים ואר-
בע שעות חופש, ואחר-כך עולים לקו. בכלל
איכפת לך מה שקורה לי? אי דסי דסי...
דסי דסי... (הוא טומן את ראשו בחיקה)
באים לך גנרלים: (מחקה את אחד הקצי-
נים) "שימו לב חברי, בלוחמה מודרנית יש
כמה סוגים של לוחמה. כימית, בקטריוולוגית,
ראדיואקטיבית. טוב, אז נתחיל בכימית:
גאזים. מישהו יודע מה זה גאזים? חוץ מגור-
דים!

טוב אז, גאזים זה המלחמה הבאה. שומעים
את המלה גאזים, להוציא זריקה ולתקוע ב-
תחת... נשבר לי מכל הצבא הזה! כונניות,
עניינים! (מוציא חפיסת סיגריות ולוקח סי-
גריה. מציע לדסי. מדליק:) בואי נעלה לגג.

דסי: אין לי חשק.
עוזי: בואי סתם ככה!
דסי: עזוב.
עוזי: מדכא אותך שזרקו אותי מהמחש-
בים? (אינה עונה) איוו שתיקה כבדה! איזה
כובר! יו איזה כובר... חיפשת דירה?

דסי: לא.
עוזי: למה?
דסי: כי לא.
עוזי: (מחקה אותה) "כי לא!" מה זה "כי
לא"?

דסי: שום דבר.
עוזי: את מוכרחה להינתק מהוריך.
דסי: בסדר.
עוזי: בסדר בסדר! את אומרת לי כל ה-
זמן בסדר, אבל את לא עושה שום דבר בנידון.
דסי: בסדר!

עוזי: בואי לגג, גו! (הוא מנסה למשוך
אותה, אך היא מתנגדת) אני לא יודע מה
קורה לנו בזמן האחרון. (מבצע נשימות קול-
ניות דרך האף) בואי, גו.
דסי: אל תלחץ.

עוזי: תפסיקי לדאוג כל הזמן להורים
שלך. הדאגות לא יצילו אותם. אבא שלך
התחיל להזין עניינים? לא, אה? אין דבר.
אני אקח את העניינים בידיים. אני אעזור לו.
דסי: אתה לא יכול.

עוזי: את עוד לא מכירה אותי. אף אחד
לא מכיר אותי. בואי נעלה לגג. (הוא מנסה
שוב למשוך אותה)

דסי: (דוחה את ידו) עזוב עכשיו!
עוזי: את מפתדת פתאום מהיד שלי?
דסי: אתה לא מבין!

עוזי: אין לו כוח. (צונח על מיתקן האש-
פה ומתקפל על עצמו) אין לי יותר כוח. זאת
הפעם האחרונה שאני בוכה איתך. אל תחפשי
דירה. תשארי עם ההורים שלך. תעשי מה
שאת רוצה. לא איכפת לי יותר. (מגביר את
נשימותיו).

המחזה הועלה בתיאטרון חיפה, במה 2 בבימויו
של גדליה בסר.

למה בעלך לא יכול לבוא לדבר איתי על ה-
 ערבות כמו אדם ישר ?
 פרידה: מר פלד... (הוא מצית לה) —
 תודה. כשבגאדם צועק באמצע הלילה בלי
 קול, אתה מסוגל לשמוע ?
 פלד: גברת רון, אני רוצה להישאר לבד.
 פרידה: אתה לבד, מר פלד.
 פלד: מה את רוצה ?
 פרידה: איוו מין עיר זאת ? רחובות מר-
 כויים — עם באנקים, זה אורבאניזם ? אנשים
 עומדים ומסתכלים על המספרים של הבורסה.
 זה חיי לילה ? איך אתם מבלים ? ליד הפינות
 של הבתים ? בחורשות ? גם חורשות אין. מר
 פלד... איפה מתפרצת הסערה שלך ?
 פלד: גברת רון, לא איתך.
 פרידה: סליחה ? ... מר פלד, הרבה גב-
 רים חיצוניים אחרי. גסות זה דבר שדוחה אותי.
 פלד: אני לא רוצה לפגוע בך.
 פרידה: מר פלד, אני גדלתי בקוקומו,
 אינדיאנה. תסתכל: (היא זורקת את הפרח
 שלה לפח ומתיישבת על הפחים)
 פלד: את יודעת מה ? אני לא בטוח...
 אני לא יודע מי מטורף בבית הזה.
 פרידה: אתם, הישראלים מתבטאים כל כך
 בקושי! תרבות הישירה... והביטוי... הדרך
 הישראלית הישירה — הגירויים — הרמז
 לא קיים, הסוד — אפילו תרבות השיגעון
 שטחית כלי-כך. אולי כל זה יוצא בצבא ?
 כשאתם בצבא, אתם יותר סובטיליים ? (פלד
 פורץ בצחוק חנוק) אתה בוכה או צוחק ? מי
 אתה, מר פלד ?
 פלד: מה את רוצה לדעת ? נתונים פיזיים ?
 התגובה? המיסקל? סוג הדם? אישה מקומיקו
 אינדיאנה שואלת אותי מי אני. בשביל מה ?
 שתוכלי לישון בשקט ?
 פרידה: (צוחקת) לישון בשקט ! באמת...
 פלד: קוקומו אינדיאנה ! אני אפילו לא
 שמעתי על מקום כזה. מי את, גברת רון ?
 פרידה: (קמה וניגשת אליו) אתה רוצה
 להכיר אותי ? (מנערת אותו) מר פלד...
 פלד: (מתנער מהוייה) מה ? מה רצית ?
 פרידה: כלום. האוויר טוב.
 פלד: כן.
 פרידה: לילה טוב. (היא נכנסת הביתה)
 פלד: (מתנער בתגובה מאוחרת) רגע!
 גברת רון ! רגע אחד ! רגע — — —
 (אבל זה כבר מאוחר מדי. פלד משלים עם
 ההתמצה, ונכנס הביתה.)

תמונה 5

דירת פלד. רות מתקנת את מכנסיו של עוזי.
 עוזי בתחתונים ובנעליים גבוהות. על השולחן
 — תיק הנסיעות של רות.
 עוזי: אמא, את נשארת בבית או עוזבת ?
 רות: עוזבתי.
 עוזי: גם אני אשכור דירה. עפתי מהקורס.
 עשו ממני קרבי. חשבתי שאבא יעזור לי לצאת
 מזה. למה הוא לא רוצה לדבר איתי ?
 (פלד נכנס.)
 פלד: המקס הזה היה פה ? מה הוא אמר ?
 עוזי: עפתי מהקורס.
 פלד: (לרות) מה הוא אומר ? נו תגיד לי
 מה הוא אומר ? (רות מעבירה את המכנסיים
 לעוזי, לפני פרצופו של פלד) אולי תפסיקי
 לעשות לי הפגנות ?
 עוזי: עפתי מהקורס.
 פלד: נדבר על זה. (לרות) הוא איים
 עליך ?
 עוזי: אני שוכר דירה. אני אעבור לגור
 יחד עם דסי.
 פלד: עוד נדבר על זה.
 עוזי: מתי ? (הוא יוצא ברוגז)

אינטרמצו רגעי בחוץ:
 בצאתו מהבית עוזי שורק לדסי. היא מופיעה.
 דסי: יש לך כסף ?
 עוזי: יש. בואי. (הם מסתלקים)
 פלד: אני רוצה לדעת מה פתאום מיוזר-
 וודה ? (שותקת) מה יש לך ? (היא שותקת
 והוא מתפרץ בצעקות) לכל הרוחות, את תפ-
 תחי את הפה שלך ותדברי אלי כשאני מדבר
 אליך ! מה יש לך נגדי ? !
 רות: (מסתובבת אליו) כלום ! אנחנו מר-
 עילים לעצמנו את החיים.
 פלד: לאן את רוצה לנסוע ?
 רות: לא עניינך. תן לי את המיוזודה.
 פלד: אני לא רוצה. כי ככה אני רוצה. אני
 רוצה לשבת — אני יושב. את רוצה — את
 עומדת על יד החלון חצי שעה ושותקת. את

רוצה — את פתאום פותחת את הפה ומדברת.
 אני רוצה — אני שופך את הכל: (שופך את
 תוכן המזוודה. מגבת, תחתונים, חזיות, כלי
 רוצה וכר) אני רוצה — אני הופך כסא.
 (מבצע בבעיטה) את גם כן עושה מה שאת
 רוצה. שותקת ימים שלמים, אבל מחייכת.
 עושה את זה בעדינות. יומיים שאת לא עונה
 לי מלה. לאן נעלמת אתמול כל היום ?
 רות: מה זה משנה ?
 פלד: מה זה משנה ? ! אני רוצה — אני
 חולץ בעל. מה זה משנה ! (חולץ בעל ומוריד
 גרב) בבקשה. (היא ממחרת אל הדלת, הוא
 עוצר בעדה) לא לא. עכשיו לא בורחים. ימים
 את קודחת לי עם מכדח קהה בנשמה עם ה-
 שתיקות שלך, אני רוצה לדעת למה זה מגיע
 לי. מה עשיתי לך.
 רות: אתה חולה עם הבית הזה.
 פלד: אני חולה ? הדיירים חולים.
 רות: אתה רב עם כל העולם, אתה מבודד
 את עצמך —
 פלד: כי אני צודק !
 רות: אני לא יכולה לשמוע את הדיבורים
 האלה. מאז הפציעה שלך —
 פלד: (קוטעה) מה זה שייך לפציעה ?
 רות: אני לא יכולה לשמוע אותך מדבר.
 אני לא יכולה לשמוע את עצמי מדברת. אני
 לא יודעת אם לקחת מוגית או אוטובוס. אני
 נוסעת. זהו. אתה תעשה מה שאתה רוצה —
 פלד: את לא נוסעת לשום מקום —
 (דופקים בדלת)
 רות: מישהו דופק.
 פלד: תפתחי.
 רות: רגע ! (היא גומרת לאסוף את החפ-
 צים לתרמיל)
 (היא מרימה את הכיסא) תנעל את הנעל שלך !
 (היא ניגשת לדלת ופותחת. תום נכנס כדי
 צעד כמי שרגיל שסוגרים לו דלתות בפנים)
 שלום...
 תום: (בקול נמוך) עוזי פלד גר כאן ?
 רות: הוא לא כאן.
 תום: חמור מאד.
 רות: (מבוהלת) סליחה ?
 פלד: (ניגש) מה העניינים ?
 תום: יש לך קשר איתו ?
 פלד: אני אביו.
 תום: אתה ארון פלד ?
 פלד: כן. ומי אתה ?
 תום: הייתי רוצה לשוחח איתך בעניין
 דחוף.
 פלד: תיכנס. (תום מהסס בגלל נוכחותה
 של רות) זה בסדר היא אימו של עוזי.
 תום: אני מצטער שאני מפריע. אפשר
 לשבת ?
 פלד: שב בבקשה.
 תום: תודה. (אינו יושב) עוזי פלד הוא...
 (קובע) הממ ! — בנך.
 פלד: ו... מי אתה ? עם מי יש לי הכבוד
 לדבר ?
 תום: ובכן !... אה... ככה... אני לא
 (משתתק) כן !!! (מכחכח בקול אדיר)
 אהמממ !... ככה... משפחת רון...
 רות: אלה השכנים האמריקאים.
 תום: כן, ובכן, הם הקימו... (שוב משת-
 תק, כי הוא מוטרד מנוכחותה של רות)
 רות: (שמרגישה בוה, מחליטה לצאת מה-
 חדר.)
 תום: (מתיישב ליד פלד ובהקלה רבה)
 אדוני. המשפחה רון, אני חושב, גורמת לך
 אי-נועמיות, לצערי, בהווה... (מתקשה
 להמשיך)
 פלד: מי אתה ?
 תום: השם שלי לא יגיד לך הרבה. תום.
 פלד: תום מה ?
 תום: תום שטיים.
 פלד: שטיים ?
 תום: שטיים. הלוויית למשפחת רון סכום...
 סכום, בוא נאמר עגול. בוא נאמר לצורך הש-
 למת העסק שלהם. מה שמסתבר כביכול.
 לכאורה, זאת אומרת.
 פלד: הלוויית לכאורה ?
 תום: לא. העסק לכאורה. אני הלוויית ב-
 עליל.
 פלד: בעליל.
 תום: בוא נאמר את הכסף בסוף החודש
 שעבר היו צריכים להחזיר לי הם. לא החזירו.
 עכשיו. על הערבות חתום בנך, עוזי פלד,
 כן ? עוזי פלד, ואת הערבות אני מוכרח להפ-
 עיל. (משתררת שתיקה כבדה) כי אני קשור
 עם עוד גורמים. (שתיקה) אני לא אוהב את
 המפגשים האלה.
 זה מובן ?
 פלד: מובן. נו ?
 תום: (מבצע תנועה נבוכה בידו כאילו

אמר משפט שלם) יש רבית של 39%.
 פלד: למה לא ארבעים ?
 תום: למה !!! (שוב מבצע תנועה נואשת
 בידו) אתה מבין מה שאני מדבר ? אה... זהו.
 זאת אומרת, אני רוצה את הכסף. אם לא מיד,
 נדבר מתי. או ש... (משתתק שוב, מפני
 שאינו חושב לנכון לפרט יותר, בעיקר מכיוון
 שרות חוזרת ומופיעה: היא שינתה את תיס-
 רוקתה לקראת היציאה, פתחה שערוחיה, ותום
 בפירוש מתבונן ביופיה)
 פלד: (לרות) עוזי חתום על שטרות. על
 סכום "עגול" (לתום) כמה בדיוק ?
 תום: (לוחש כשהוא כופה ידו על פיו ל-
 כיוון פלד) ששים אלף.
 פלד: (מבוהל) תשעים אלף ?
 תום: (מאותת בידו לשלילה ומתקן בל-
 חש) ששים... (מצייר בידו באוויר "שש"
 וחוזר) ששים אלף. (שתיקה כבדה. לפתע
 זה פורץ מעומק ליבו) איי... איי... איי...
 רות: איזה שטרות ?
 פלד: הוא חתם למשפחת רון. מה, אני
 אשלים ?
 תום: אני מחפש את עוזי.
 פלד: הוא בצבא.
 תום: (בשחרור פתאומי) אדוני, אם אתה
 מתחיל אתי "צבא" דברים כאלה... אדוני !
 אני יכול לקרוע את הגייר הזה. הכוח שלי
 הוא לא בנייר.
 פלד: אתה יכול לדבר יותר לעניין. אני
 מבין, ששים אלף...
 תום: ליתר דיוק, היום זה ששים ושש.
 אני פתוח להצעות. אפשר לדבר. בכל מיני
 כיוונים. אפשר. אפשר...
 רות: אפשר לקרוא למשפחת רון ?
 תום: (שבקושי עוצר גיחוך) אל תצחקי
 אותי ! זאת אומרת... אין להם מה להגיד.
 (חוזר לעניין) אדוני !...
 פלד: (נאחז בקש) כן ?
 תום: אדוני, איך אתה מציע לפתור ?
 פלד: אני רוצה לשמוע קודם כל את הבן
 שלי.
 (רות לוקחת מאפירה מהשולחן ומכניסה לתי-
 קה. תום מבחין ותמה)
 תום: כן, כן ! זאת אומרת, כן אני חושב
 שהוא עשה שגיאה. זאת אומרת, אם הייתי
 יודע את מהות המשפחה המפוקפקת הזאת.
 (פלד נועל את הנעל)
 רות: למה לא בירת קודם ?
 תום: (בתום אמיתי) אני עוזר לאנשים !
 פלד: אתה יודע מה אתה ? אתה נראה לי
 שמוק.
 תום: (רגוע ומלא סיפוק כאדם צודק)
 אדוני, אני יכול להיות שמוק, אבל אני בנאדם
 סימפאטי. אני פתוח להצעות. העניין הזה,
 מתאריך מסויים, יכול ללכת לבירור משפטי.
 אנחנו חיים, תודה לאל, במדינת-חוק, (בקול
 אדיר) ברדק לא !!
 (פלד קם והולך ליציאה)
 רות: לאן אתה הולך ?
 פלד: מה זה משנה ?
 רות: אתה לא יכול ללכת עכשיו ולעזוב
 אותי ככה ?
 פלד: לא ? למה ? ... אני רוצה — אני
 הולך. זה פשוט מאד. (הוא יוצא)
 תום: (כמעט באינטימיות) מה יש לו ?
 (מתפרץ) גברתי ! למה אני שמוק ? !... למה
 לא יכולים לשבת כמו בני אדם, לדבר ישר ?
 (מהסס) אם אני מפריע, אני אלך. מה את
 מיעצת לי לעשות ?
 רות: אני לא יודעת. מצידי אתה יכול
 להישאר פה אפילו עד מחר. כסף לא ייצא
 מזה.
 תום: למה אתם מדברים על כסף רק ? זה
 הרבה יותר מכסף. למה אנשים לוקחים על
 עצמם אחריות שהם לא יכולים לעמוד בה ?
 תמיד להגיע לעימותים ? ... מה יש לך ? כאב
 ראש ? את לא מרגישה טוב ? אני אדם פתוח.
 כנה. ובוועטים ביי בפרצוף ! פעמיים ביום לפ-
 חות ! פעמיים ביום ! את יודעת שאני לא
 אכלתי צהריים היום ?
 רות: גאם אני.
 תום: שלא לדבר על ארוחת בוקר, שאני
 לא יכול להכניס לפה ! רק מהליכלוך בעתונות
 ואל תחשבי חס וחלילה שהיפילתי את בנך
 בפח. אם בנאדם עוסק בכספים ולובש משקפי-
 שמש הוא כבר רמאי ? למה את חושבת שאני
 נבל ?
 רות: אני לא אמרתי.
 תום: אבל בעלך אמר ! למה ? ! אני בא-
 תי... (עושה תנועה יאוש בידו) אני אלך,
 זהו.
 רות: (עוצרת בידו) אתה עוסק בעוד דב-
 רים ?

תום: גאם.
 רות: כמו מה ?
 תום: שניים שלושה דברים. (מצטחק) נו
 סוף כולם משלמים.
 רות: (פורצת בצחוק) אנחנו לא במצב
 לשלם. אנחנו לא במצב כלל. טוב, ראית, נו
 זה לא... לא באת לבית, אתה מבין ? נל
 שיתנו לך בעיטה... בעלי עכשיו השתחוה
 מהצבא, אני... מה אני לך ? יש לך כרטיס
 ביקור ?
 תום: תאמיני לי שהבריאות של הבן שלך
 חשובה לי. הוא פשוט בחור תמים.
 רות: כן. הוא באמת בחור תמים.
 תום: אם זה היה מישהו אחר, יש כאן
 במיקצוע שישר לג בעומר. אני לא נוהג לדבר
 ככה. וגם לא... (מתפרץ) או אל תבקשי ממני
 כרטיס ביקור ! (משנה גימה כמעט לרוך מני
 תה) את נראית לי אישה עם פוטנציאל, נו
 שאומרים. פוטנציאל זה... אשה שמבינה
 עניין. אני יודע שאני לא בריון. לא... אה,
 גם לא אל קאפונה, סליחה. זאת אומרת
 תראי... את... טוב... לא... זאת אומרת
 רת... מגוחך... (כמעט זועק) את !!! את
 יכול לשבת רגע ?
 רות: בבקשה.
 תום: אה... אה... מה... מה הבעיה
 במשפחה ?
 רות: אנחנו בפירוק. פירוק כללי.
 תום: בפירוק כללי... (קם לצאת, לפתע
 עוצר ונוהם בקול) איי !
 רות: (בהשתתפות) מה ?
 תום: אה... אני... אני נורא רוצה לעזור
 איך אני יכול לעזור ? לא, אני לא אצא עכשיו.
 אני מוכרח להתמודד עם זה. (רוכן לעבר
 תיקה:) מאפירה בבקשה. (רות מוציאה את
 המאפירה מן התיק) את יודעת שאני אפילו
 לא משכנע את עצמי. אני לא יודע איך אני
 ממשיך. האנשים שאני ניפגש איתם יום יום
 אלה אנשים שספק, ספק, ספק אם א... אם
 היית מסתכלת עליהם בכלל. ספק אם...
 אה... זאת אומרת... אה... זה מוטל
 בספק... אם היית עוברת ברחוב וראת
 אנשים שמתעסקים בעניינים האלה ספק
 אם... ואלה האנשים שבונים. זאת אומרת,
 שעשו את המיליון הראשון עם כדורים מזמי-
 זמים סביב הראש. אבל אלה אנשים שספק
 אם... מה שמך ? (רות מנסה לענות, אך
 הוא קוטעה:)
 תום: לא, כי אני פתאום... למה אתם
 בצרות ? למה אישה כמוך ? למה נכנסתם
 לזה ? למה אני ? (קם) אה... !
 רות: מה ?
 תום: נמאס לי... אני יכול להגיד: קחי
 את השישים אלף... (לוקח את המאפירה
 ומטילה לתוך תיקה של רות). נמאס לי...
 עד כדי כך נמאס לי שאני בו לעצמי, אני
 בו לעצמי בו עמוק, אה... לא, אני רוצה
 שתאמיני לי שאני בו לעצמי.
 רות: נניח שאני מאמינה לך.
 תום: (חוזר מן היציאה, עומד ומתבונן בה
 לרגע:) נניח... נניח שאת...
 רות: נניח שהייתי צריכה להיות עכשיו
 במקום אחר.

תמונה 6

הדירה של סווי. מקס על סולם ביתי קטן
 עוסק בהתקנת מנורה בתיקרת החדר. סווי ליד
 הסולם.
 מקס: (באנח) כמו שאנשים עם רומאטיזם
 מריחים גשם, ככה אני מריח מלחמה.
 סווי: או לא כדאי למכור את הדירה ול-
 העביר את הכסף לחוץ-לארץ בצורת ואלוטה ?
 כמה אתה מעריך שהדירה שווה ? כי בתור
 צבעי אתה ניכנס להרבה דירות.
 מקס: כמה מטר יש לך ?
 סווי: זה כמו הדירה שלך.
 מקס: יש לך איזה תוספות ?
 סווי: עשיתי חרסינה ירוקה במיטבה, וגם
 סגרת את המירפסת עם תריסים מחגלגלים
 וחלונות.
 מקס: היום את יכולה לבקש שלוש שמו-
 נים.
 סווי: זאת אומרת שבעד הדירה שלך אתה
 יכול לבקש כמה ?
 מקס: את הדירה שלי אני לא מוכר.
 סווי: אבל אתה בעצמך אומר שאתה מריח
 מלחמה ?
 מקס: נו ?

סווי: אצלי הדירה זה כל מה שיש לי בתור דכוש.
 מקס: גם לי אין קאפיטאל.
 סווי: זה לא יהיה קצת מצחיק אם פתאום תהיה פה מלחמה, וכל הרכוש הזה לא יהיה שווה כלום, אם הוא בכלל יישאר על הרגליים, ואני מרברת בתור מי שכבר עבר דברים כאלה, אף על פי שרק בתור ילדה. אני זוכרת את הוויכוחים בין אמא ואבא שאי אפשר היה להזיז אותו סנטימטר מהבית שלו כשעוד אפ"ר היה למכור ולברוח, וכשהוא נזכר — כבר היה מאוחר.
 מקס: גם אני עברתי את זה ולא בתור ילד.
 סווי: נו? אז תחשוב לבד.
 מקס: כמה פעמים אפשר לברוח?
 סווי: אנחנו עוד לא כל כך זקנים.
 מקס: לא זקנים, אבל...
 סווי: בן כמה אתה תסלח לי על השאלה?
 מקס: כמה את גותנת לי?
 סווי: משהו מסביב ארבעים.
 מקס: אני לוקח בשתי ידיים.
 סווי: אומרים שזה גיל יפה. לגבר.
 מקס: כבר עברתי גילים יותר יפים.
 סווי: במקצוע שלך אתה יכול למצוא עבודה בכל מקום.
 מקס: זה כן. כבר עשיתי בחיים עבודות יותר שחורות מצבעות. מה המקצוע שלך?
 סווי: אז זהו שאני עובדת בתור ספרית, אבל המיקצוע שלי הוא קוסטיקה, רק שבתור ספרית של פלות אני מרוויחה יותר, כי כבר יצא לי שם אצל הכלות אתה מבין, יש לי חוש מיוחד לאסתטיקה, ואני גם יודעת טוב מאוד גרמנית, כי נולדתי באזור האוסטרי, ככה שלא תהיה לי בעיה למצוא עבודה בש"ווייץ או בווינה או אפילו בגרמניה.
 מקס: בגרמניה לא.
 סווי: טוב, גם שווייץ ואוסטריה זה משהו, ושני אנשים עם מקצועות כמו שלנו תמיד יכולים להתחזק את הראש מעל המים, כי אם אין לאחד עבודה, אז לשני יש, וזה מתחלף.
 מקס: בשביל זה צריך להקים קואופרטיב.
 סווי: למה לא בעצם?
 מקס: מה זאת אומרת?
 סווי: תראה, אפשר למכור דירה אחת, להעביר את הכסף לשווייץ, ועד שבה-שמה גרים בינתיים בדירה השנייה, ואז לא לוקחים ריזיקו כזה, זאת אומרת אני חשבת על זה מכל הכיוונים: לא פורצת מלחמה, לא הפסדת כלום, ועוד יש לך קאפיטל במקום בטוח. כן הולכת לפרוך, כמו שזה מתחיל להריח, אתה מוכר מהר את הדירה השנייה, קונה מזה כרטיסים והכל, והופלה! אתה לא מספיק למכור — אז גם כן לא סוף העולם: בינתיים יש לאן לנסוע וממה לחיות עד שמוצאים עבודה.
 מקס: את מציעה שנתחנת?
 סווי: לא שאני דתה, חס וחלילה. אפשר לעשות גם חווה אצל עורד-דין, אני ביררתי הכל. כל הצרה שאצל עורך דין זה יותר יקר, או כבר יותר משתלם פשוט לעבור את זה אצל ר"ב, זאת אומרת אם הפרינציפ נראה לך הגיוני.
 מקס: (לעצמו) כן...
 סווי: (גלהבת) כן?
 מקס: זאת אומרת: אני צריך להוציא את הכלב לטיול.
 סווי: אני לא קנאית.
 מקס: החרו בתיקרה אני אסתום לך פעם אחרת.
 סווי: יש לי הרגשה שאני מכירה אותך הרבה מאוד שנים.
 מקס: תרשי לי עכשיו להיפרד ממך. דרך אגב: אם ייסתם לך הכיור, או שהמים לא יור"דים כמו שצריך, פשוט תזכרי שאני קיים, ואין שום קושי לדפוק אצלי בדלת.
 סווי: אז להתראות! (יוצא כשהוא שורק את המארש הפולני).
 סווי: צ'או! (מפזמת את המארש של מקס).

תמונה 7

בית קפה: רות יושבת ליד השולחן. לפניו ספר סגור על השולחן. תום נכנס. הוא מסתובב הלך וחזור.

תום: (ניגש לרות) ספר סגור על שולחן בבית-קפה זה נניח הזמנה.
 רות: נניח.
 תום: את נניח מחכה למישהו?
 רות: נניח.
 תום: למי?

רות: (אינה עונה)

תום: נניח שתקראי לי משהו מהספר?
 רות: נניח שנשטתה משהו קודם?
 תום: נניח אחר כך.
 רות: נניח, מה אתה עושה באמת? מי אתה באמת?
 תום: נניח שזה מוקדם מדי.
 רות: נניח שזה מסתורי?
 תום: נניח.
 רות: מה נניח מביא אותך לכאן?
 תום: נניח שמסעות הציפורים. את יכולה לסגור את החולצה?
 רות: בבקשה. (היא רוכסת כפתור).
 תום: תודה. נניח תקראי לי משהו בכל זאת?
 רות: נניח. תקשיב:
 (היא קוראת מספר שורות, ותום מכחכת בקול רם. רות מפסיקה לקרוא):
 רות: אתה מקשיב?
 תום: אני נרגש.
 רות: נניח שאפשר לדבר חופשי? מפ"חידה אותי ההרגשה הטובה שיש לי. השמחה שממלאת אותי פתאום.
 תום: נניח שזה בול!
 רות: למה את מלקקת בלשון את השפתיים? יש לך אקזמה?
 רות: זה הרגל מילדות.
 תום: זה יוצא מהכלל.
 רות: יש לי עוד כמה תנועות כאלה. נניח שתספרי לי משהו על עצמך גם?
 תום: נניח שזאת במה. נניח שאני שחקן. נניח שנינו. נניח שמה שקורה פה עכשיו, קרה נניח במקום אחר. נניח שאנחנו יכולים לזכור נניח איך שזה קרה בפעם הראשונה, כשזה נניח באמת קרה.
 רות: (עוצמת עיניה) מה אתה נניח רואה?
 תום: נניח חדר ריק. מין כיתה. כסאות כחולים, לוח ירוק וחלונות, שראו בהם כביש ונהר ועיר מעבר לנהר, ואנחנו ניהלנו נניח בדיוק את השיחה הזאת. בחדר ישבו אנשים והסתכלנו עלינו וחלמו שהם רואים אותנו על במה...
 רות: תמשיך.
 תום: נניח שאת מוצאת חן בעיני מאוד.
 רות: קודם אמרת לי לסגור את החולצה.
 תום: נניח שזה דווקא בגלל זה. נניח שיש לי תחומים שקשה לי לעמוד מולם.
 רות: אתה רווק?
 תום: נניח נשוי?
 רות: איך נניח ניפגש?
 תום: נניח פעם בשבוע.
 רות: נניח שאני ארצה יותר?
 תום: נניח שנניח לדברים להתרחש?
 רות: נניח.
 תום: נניח אני רגוע עכשיו.
 רות: אני לא —
 תום: נניח שאת במתח חיובי?
 רות: נניח שאני יודעת למה אתה מת-כוון... בוא נניח עוד משהו.
 תום: נניח שאין פה אנשים. (שתיקה) לא. נניח שיש פה אנשים. (קס)
 רות: בוא נניח למילה נניח. (היא אחוזת ב"ידו והוא משתתק). אני נורא פרקטית? תגיד לי... (מלטפת את ידו) דבר אלי... (מלטפת את פניו) מי אתה? מי אתה באמת?
 רות: אתה באמת רוצה להיות איתי?
 תום: את לוקחת אותי ברצינות?
 רות: אתה באמת רוצה להיות איתי?
 תום: (מלטף אותה) בואי.
 רות: לא?
 תום: נניח שאנחנו יודעים. לא. נניח שאנחנו לא יודעים. בואי.
 רות: אני רוצה לברוח.
 תום: אנחנו בורחים.
 רות: איתך. למקום אחר.
 תום: אנחנו בורחים.
 (הם יוצאים. חושך על בית הקפה).

תמונה 8

עוזי ודסי חוזרים, בידם סל קניות מפלסטיק.
 עוזי: אני מקווה שזה ימצא חן בעיניך.
 דסי: אל תדאג: אמא שלי אוהבת שמפני-קים אותה עם מתנות. תראה מה שמצאתי בבית: (היא מראה לו תמונה אותה היא שול-פת מכיס האוברול שלה):
 עוזי: (מתבונן) מי זה?
 דסי: אמא שלי. תראה איך שהיא היתה פעם.
 עוזי: היא היתה יפה. (הוא הופך התצלום

מנסה לקרוא) מה כתוב פה?

דסי: (מתרגמת לו) "העלמה גורביץ קשת הלב. יש לה עיניים ירוקות ושיער בלונ-דיני, והיא תאהב אותי".
 עוזי: אבא שלך כתב את זה?
 דסי: היא לא רצתה אותו. היו לה המון מחזורים. הוא היה רודף אחריה לקונצרט, להרצאות, לתיאטרון... קרה לה משהו איום בחיים.
 עוזי: דסי, אני אשתחרר מהצבא, אנחנו נמצא לנו דירה, אני אעזור להם! תראי! יש לי תוכניות לעשות משתלה של מאנגו. יש לי כל מיני תוכניות. תני לי זמן. ותראי שהכל יהיה בסדר. בואי נעלה עכשיו לגג ונשכח מהכל!
 דסי: לעזוב אותה זה כמו לעזוב חיה. היא כמו החתולות האלה שלפני ההמלטה ה-פנים שלהן נעשות ארוכות, והעיניים שלהן גדולות ככה, והן צועקות: מייה מייה!
 עוזי: אני מוכרח למצוא לי דרך. בהודו הפאקירים הולכים על מסמרים. אני אמצא לי דרך בכוח! אני החלטתי — בן-אדם מנצל רק שלושים אחוז מהפוטנציאל הרוחני והגופני שלו. מה עושים עם השבעים-אחוז הנותרים? (הם מתעלסים, פלד מופיע):
 פלד: עוזי? חופשה? ממש הגעת ברגע הנכון!
 עוזי: אצלי זה תמיד ככה. האדם הנכון במקום הנכון: עשו ממני קרבי!
 פלד: (לדסי) ערב טוב. (לעוזי) אני רוצה לדבר איתך.
 עוזי: על הכיפאק.
 פלד: נעלה הביתה?
 דסי: טוב! אני הולכת.
 עוזי: (תופס בה) לא! תשארי. (לפלד) מה העניינים?
 פלד: אני רוצה לדבר איתך בארבע עי-ניים.
 עוזי: ביני וביני דסי אין סודות. (לדסי) נכון?
 פלד: בבקשה. אתה חתמת לאבא של דסי על ערבות של שישים אלף לירות?
 עוזי: (צוחק) בדיחה לא גורמלית!
 פלד: בדיחה? (עוזי צוחק בקול רם) מה אתה צוחק?
 עוזי: מהגעשפטן של אבא שלך. הוא מצחיק אמיתי. אנו באנו, כוה. איזה חלומות! אבל בנאדם על הכיפאק. חשבתי שזה יישאר בעילום שם. אז הוא סיפר לך?
 פלד: לא, המלווה בריבית סיפר לי.
 עוזי: מה גם לכם יש קשר איתו?
 פלד: איזה קשר?
 עוזי: הוא מנהל איתכם משא-ומתן בקשר לדירה?
 פלד: מה? תעמוד ישר! איזה דירה?
 עוזי: הוא קונה פה דירות.
 פלד: מאיפה אתה מכיר אותו?
 עוזי: שמת לב שיש לו עין מזכוכית?
 פלד: איך אתה חושב להחזיר לו את ה-כסף?
 עוזי: מה אתה נכנס ללחץ כזה?
 פלד: אתה לא תופס באיזה מצב אתה? תעמוד ישר! אתה הכנסת אותנו לבוך.
 עוזי: אוה, אוה, אתה בצרות אבא, אתה בצרות, פחד!
 פלד: מה אתה חושב לעשות בקשר לזה?
 עוזי: הולכת להיות מלחמה, אתה יודע?
 פלד: מה?
 עוזי: זרקו אותי מהמחשבים. הכניסו אותי ליחידה קרביה! מה אתה אומר על זה? מוצא חן בעיניך.
 פלד: תעמוד ישר! חשבתי שהצבא יעשה ממך בנאדם. אני מחכה לך בבית. (פלד הולך)
 עוזי: הצבא יעשה! הכל הצבא יעשה! כל מה שלא עשיתם, הצבא יעשה! (פונה ל-דסי) אבא שלך עושה משהו בקשר לחוב?
 דסי: שנייה אחת: אני פתאום גורא רוצה לנשק אותך.
 (היא מלקקת את ידו ונוהמת)
 אאאאאאא!
 עוזי: אנחנו שתי חיות מאותו גזע.
 דסי: אני יכולה לאכול לך את כל הגוף.
 עוזי: בואי למיקלט!
 דסי: מה יהיה?
 עוזי: מה יהיה? בואי לתורידי! (הם נכ-נסים לבית)

תמונה 9

(פנים דירת רוו. צבי ליד השולחן שקוע בחש-בונות):
 צבי: מה עם האלפיים ארבע מאות לירות

האלה, זה מה שלא ברור לי...

פרידה: רופקים בדלת!
 דסי: (מבחוץ) אמא?
 פרידה: אתה שוב סגרת את הדלת על מנ"עול? כאילו יש לי לאן לברוח! אנחנו לא בסאן פראנציסקו! (היא בורחת לפנים הדירה. צבי בעקבותיה, דסי ועוזי נכנסים. צבי יוצא לקראתם, ודסי מוסרת לו מכתבים. הוא מעיין בהם):
 צבי: ועד הבית... מה הוא רודף אחרי עם הפחים? !
 עוזי: יש לך פה עוד צו עיקול.
 צבי: שטויות! עיקול... (פרידה מופיעה)
 דסי: אמא, תראי מה הבאנו לך!
 פרידה: בשביל מה צריך להוציא עלי כסף?
 דסי: (מוציאה משקית פלסטיק וזוג נעלי-בית) שלא יהיה לך קר ברגליים.
 פרידה: (משועשעת) אוי, צבי! תראה איזה נעלי-בית שעוד מוכרים פה: אתה זוכר מתי שזה היה במורה באמריקה?
 עוזי: העיקר שזה חם.
 פרידה: בטח, בטח! היופי לא חשוב.
 דסי: אולי תמדדי אותם, אמא?
 פרידה: (מגיפה את הנעליים) סוון היי-וורד היתה תמיד החלום שלו. (לצבי) תצטרך לקנות לי לזה גם חלוק בית וורוד, טלפון וורוד, זה ממש הסינגון שלי! הם גילו פה את הפלסטיק.
 עוזי: (לדסי) תראי לה את הזוג השני.
 דסי: תראי את אלה, אם ההן לא מוצאות חן בעיניך —
 עוזי: את יכולה לבחור —
 פרידה: אתם חמודים! למה מגיע לי ש-יפנקו אותי כל כך?
 עוזי: (שולף זוג נעלי בית מעור כבשים עם צמר טבעי) מה דעתך על זה?
 פרידה: (נוטלת את נעלי הבית בקצה אצ-בעותיה, מרחיחה) זה מאוד אקוטי! אבל מה הריח הזה? זה לא מעובד?
 עוזי: זה ריח של כבשים. טבעי.
 פרידה: ריח של כבשים.
 עוזי: זה מתנדף.
 פרידה: אני מקווה. לזה אני צריכה מח-רות של שום על הצוואר. משהו באף. ואולי אני אסדר לי את השאל ככה... (עוטפת את ראשה בשאל) כמו בדואית. (לצבי) איך אני מוצאת חן בעיניך בתור בדואית? אני גם צריכה משהו לכסות את הפנים, עד הנה. איך זה נראה?
 עוזי: על הכיפאק! בואו נעשה לנו שמח כזה: בואו נכין ארוחת ערב. קנינו יין.
 פרידה: (נוטלת את הבקבוק) מוסקאט?
 עוזי: זה יין על הכיפאק!
 פרידה: זה יין מתוק.
 עוזי: מה זאת אומרת?
 פרידה: (לצבי) תסביר לו.
 צבי: אנחנו נוסעים.
 עוזי: מה קרה שוב?
 צבי: לא, לא, שום דבר מיוחד. אנחנו פשוט נוסעים בחזרה לסאן-פרנציסקו. היא לא יכולה לחיות כאן.
 פרידה: אתה לא מוכרח להתחשב בי כל הזמן.
 צבי: לא, לא; הפעם זה החלטתי שלי. אנח-נו עושים עוד נסיון. ואם זה לא הולך, אנחנו חוזרים לסאן פרנציסקו.
 פרידה: הוא באמת יכול לתזור לאמריקה, הוא יילך ישר למשפט עם מס הכנסה.
 דסי: אמא בואי נכין ארוחת ערב, ובינ-תיים עוזי ידבר עם אבא.
 פרידה: בבקשה. אם אתם מוכנים לאכול אוכל קר.
 דסי: לא תיקנו את התנור?
 פרידה: תיקנו! זאת אומרת הגיע בחור — נחמד מאוד! עשה לנו קצר בכל הבית.
 עוזי: אבל יש חשמל.
 פרידה: כן! את הפקק הוא לפחות תיקן, אחרי שהוא שרף אותו. אבל בתנור יש איזה פגם ייצור בטרמוסטארטר.
 צבי: טרמוסטט.
 פרידה: קורה! אז הוא לקח את הטרמוסטאר-טר ובעוד שבוע הכל יהיה בסדר.
 דסי: אבל הוא כבר היה פעם אחת בקשר לטרמוסטטאט.
 פרידה: נו טוב: זה סיפור בהמשכים! הלב של התנור חולה. זה רומאן למשרתות.
 צבי: מחר אני הולך לחברה ומחזיר להם את התנור. אנחנו עוד נקבל פיצויים על ה-צער.
 עוזי: עזוב, צבי, מי יקח את התנור הזה?

מערכה שניה

תמונה 1.

מקס בחדר שלו. חדר עירום וחסר כל חן. מקס מגולל מאור, ומקנח את חוטמו בנייר טואלט שהוא תולש מגליל. סווי מופיעה בפתח.

- סווי: (נכנסת בהיסוס) אני יכולה לבוא רגע? אני לא מפריעה לך או משהו?
- מקס: לא.
- סווי: רצייתי לדעת באיזה מצב אתה נמצא. אני לא רוצה להפריע.
- מקס: (מצביע על נייר טואלט) את רואה באיזה מצב אני: נזלת.
- סווי: תגיד... מה, אני לא אשב?
- מקס: את תשבי. יש הכסא הזה. יש כסא נוח במרפסת.
- סווי: מה אתה ממליץ?
- מקס: כסא.
- סווי: (מתיישבת) כבר כמה זמן שאני לא רואה אותך.
- מקס: אני חוזר מאוחר בלילה.
- סווי: כן. אני שומעת אותך בחדר המדר-ריגות. כשאתה עולה ומצפצף את השירים שלך, וחשבתי שאולי תדפוק פעם, כי אצלי האור תמיד דולק ויש קומקום על האש.
- מקס: תראי גברת סווי...
- סווי: אם אני מפריעה לך עכשיו, תגיד לי שאתה רוצה לקרוא עתון, או משהו, ואני לא אעשה מזה עניין.
- מקס: אין לי תה, אין לי קפה, אין לי כלום, יש לי רק נזלת. אני מצטער. (הוא מקנח את חוטמו בנייר).

- אני לא חלמתי עליך בלילות כמה שהיית לבד.
- מקס: טוב, או לא?
- סווי: מצד שני זה מצב התחלתי לגמול לא רע ששני אנשים נכנסים לזה בלי הרסן אשליזת, ויש גם עובדות בשטח, אם מדברת על הסיטואציה הפוליטית.
- מקס: תשמעי, זה בסך הכל איום באוויר כן? סיטואציה פוליטית יכולה גם להשתנות.
- סווי: אפשר גם להתייחס לזה כמה לחתום פיקטיבית, עד שהערפל יתפור.
- מקס: זה כבר יותר קל.
- סווי: אתה בטוח שאין לך תה?
- מקס: תלכי לראות. (היא יוצאת)
- סווי: (מבחוץ) פיקטיבית, הכל פיקטיבי, שנים רק פיקטיבי הולכת. יוצא משהו — יוצא לא — לא. (חוזרת) אין לך כלום בארון. אני לא מבינה איך אתה מרשה לעצמך לחיות ככה כי אם המלחמה היתה פורצת היום, היית פשוט מת מרעב.
- מקס: את מזכירה לי את אמא שלי.
- סווי: תודה לאל! דרך אגב, יש לך מוזיקה?
- מקס: אני... מבחינה מינית אני כנראה לא בטוח שאתה עושה משהו.
- סווי: אתה מאיים עלי?
- מקס: שאלת, או אני עונה.
- סווי: זה חשוב לך?
- מקס: זה חשוב.
- סווי: אתה רוצה שנעשה איזה נסיון?
- מקס: באיזהו שלב. פיקטיבי?
- סווי: אני מציעה אחרי שנתחתן.
- מקס: כן. אנחנו לא כל כך מודרניים.

דן קריגר

- סווי: אין לך מטפחת?
- מקס: אז אין לי מטפחת.
- סווי: למה אתה כועס? אני רק שאלתי...
- מקס: אני לא אוהב שדואגים לי.
- סווי: בסדר! אני לא אדאג לך... מקס...
- מקס: כן —
- סווי: בקשר לדירה.
- מקס: כן.
- סווי: מר שטיים מוכן להוסיף עוד עשרים אלף לירות.
- מקס: כל העסק לא מוצא חן בעיני.
- סווי: למה?
- מקס: למה הוא כל כך מעוניין לקנות פה דירות? יש פה נפט?
- סווי: אפשר להעביר את הכסף לחוץ ל-ארץ. נובק מהגלנטריה לוקח חמישה אחוז קומיסיון, והוא מסדר את הכל.
- מקס: אז תמכרי את הדירה שלך.
- סווי: לא נעים לי להזכיר לך, אבל זה קשור בעוד החלטה, כי אם אני מוכרת את הדירה, אני לא רוצה לקום מחר בבוקר קרחת כמו שאומרים משני הצדדים.
- מקס: אני לא אוהב לקבל החלטות כאלה תחת לחץ.
- סווי: גם אני לא, כמה שזה לא נראה ככה, אבל יכול להגיע רגע שזה יהיה מאוחר עם כל מה שהולך בטלביזיה בתור חדשות.
- מקס: איזה פרצוף יהיה לנו אם לא תהיה מלחמה?
- סווי: גישואים גם עלולים לפעמים להציג לית.
- מקס: מהמלחמה הזאת נחת כבר לא תהיה לי.
- סווי: מקס, אני לא בוכה על צווארך, בוא תיקח אותי. כי אם כבר להגיד את האמת,
- סווי: אתה איש קשה, מקס. (היא מורידה דה) ספרית הולכת ככה?
- סווי: אל תדכא אותי.
- מקס: אני מרגיש כמו בסרט... אני קצת אה... איך אומרים... נפתחתי.
- סווי: תמיד היית פתוח בשבילי.
- מקס: יש לך טיפות אף?
- סווי: יש לי בית-מרקחת שלם. מה יש לך פה?
- מקס: נפלתי מהאופניים.
- סווי: אתה לא נזהר.
- מקס: אני קצת שובב, שובביניו! אז איזו תשובה אני נותן למר שטיים?
- מקס: תחליטי בעצמך.
- סווי: אני רואה שאתה לא רוצה להחתן.
- מקס: אני לא אמרתי שאני לא רוצה. (מוחט את חוטמו בנייר)
- סווי: איך אתה מגנב את האף עם הדבר המחוספס הזה.
- מקס: זה חוסך.
- סווי: אבל יש יותר עדינים.
- מקס: יש לי בעיה עם היותר עדינים. אני לא יודע איך לספר לך. (צוחק) זה יותר דק, נכון? אני לא יכול לספר לך... יש לי אצב עות קשות, מהעבודה. זה לא אסתטי. טוב, פעם אחרת... אני רק עם הנייר הזה יכול להשתמש.
- סווי: (הם יושבים ושוקים רגע. סווי נוטלת את ידו ובודקת את העור הקשה).
- מקס: אני מסכים. אני חושב.
- סווי: אז אני גם מסכימה.
- מקס: בכל זאת תשכנעי אותי.
- סווי: אתה לא צריך שאני אעשה את זה.
- מקס: אני כן צריך.

- פרידה: אנחנו כבר לא ניפטר מהדברים האלה.
- צבי: איזה פירמות! איך זה יהודים הצ' ליהו לעשות דברים כל כך בלי כישרון? (פרידה פורצת בצחוק היסטרי. יש רגע של מתח, ולפתע מוצא צבי מוצא:)
- צבי: רוצים לשנות משהו?
- עוזי: חיובי.
- פרידה: קוקה קולה זה בסדר?
- עוזי: מאה אחוז!
- פרידה: (תוך שהיא הולכת להביא קוקה-קולה) אם אפשר לקרוא לזה קוקה קולה.
- עוזי: (לצבי) תשמע, צבי, מוכרחים לקחת את העניינים בידיים. אתה רואה שמהעסק לא יוצא שום דבר.
- צבי: חכה עד שיכירו אותי.
- עוזי: אתה צריך להשיג משרה עם מש-כורת.
- צבי: תנסה לשבת בכיסא (מציע לו את "הכיסא הקומפאקטי" פרי המצאתו).
- עוזי: אני מכיר את הכיסא.
- צבי: לא לא! הכנסתי עוד פטנט! תנסה לשבת. נו?
- עוזי: (יושב בכיסא) כיסא על הכיפאק. תשמע: אולי נשב פעם אחת וננסה לעשות חשבון כמה בדיוק שווה הציוד במכס?
- צבי: תשמע, עוזי, מה שנוגע לפיננסים, זה בדיוק הזמן להחזיק מעמד. כשהולכת להית מלחמה, צריך להחזיק חובות ולא כסף מזומן.
- עוזי: אתה לא יכול לסמוך כל הזמן על מלחמה.
- צבי: אתה יודע מה זה הכיסא הזה? רק מהפטנט אפשר לעשות מיליונים! אנחנו נתקשר עם בית-חרושת שיקנה את הזכויות, נקבל עשרה אחוז מהמחיר ברוטו, וזה יכול ללכת ליצוא. אתה יודע מה זה השוק האמריקאי?
- עוזי: מאה אחוז, מאה אחוז! כמה צריך בדיוק בשביל לצאת מהחובות?
- צבי: אני יכול להגיד לך בדיוק. (לדסי) שחוזרת עם פרידה עם הקוקה קולה) דסי, יש איזה חתיכות נייר ועיפרון? אפשר לעשות חשבון!
- עוזי: אתה לא יודע כמה חוב יש לך?
- צבי: (תוך כדי שפרידה מתעסקת במכסה בקבוק הקוקה-קולה) בסופרמרקט על יד הרי-רה שלנו בפריסקו היו 112 סוגים של מש-קאות. ושישים ושבעה סוגי גלידה!
- פרידה: שבעים ושישה סוגים.
- צבי: שבעים ושישה סוגים! וזה עוד לא הכל!
- עוזי: לתום שטיים אתה חייב שישים אלף. כן? כמה לקחת הלוואה ממשלתית? באיזה תנאים? מתי אתה צריך להחזיר?
- פרידה: אי אפשר לפתוח את הבקבוק. ה-מיכסה מסתובב ולא ניפתח. הם לא יכולים לעשות פה הברגה כמו בני-אדם?
- צבי: דסי, הביאי חתיכת נייר זכוכית: אני אפתח את הבקבוק.
- פרידה: נייר זכוכית! זאת הארץ היחידה בעולם שצריך לפתוח בקבוקים עם נייר זכוכית.
- עוזי: (קם מהכיסא ומסתובב בעצבנות) די! תעזבו את זה. בואו נעשה לעצמנו קצת שמח. בואו נצא למסעדה.
- דסי: כן: בואו נצא למסעדה.
- עוזי: נאכל ארוחה טובה. נדבר על הכל בשקט.
- צבי: בבקשה. אני מזמין.
- פרידה: לאיזה מסעדה?
- עוזי: אפשר ללכת למסעדה מזרחית. אתם רוצים?
- פרידה: (בלעג) חומוס? טחינה?
- עוזי: אפשר ללכת לפיצריה לאכול אוכל איטלקי.
- פרידה: (בלעג) "אוכל איטלקי". זה אוכל איטלקי מה שהם נותנים לכם פה בפיצריות? צבי: פרידה, תעזבי. בואי גלך פעם עם הילדים, וניהנה.
- פרידה: בבקשה! אני לא עוצרת אותך: לך איתם.
- דסי: אנחנו רוצים שגם את תבואי.
- פרידה: כן? ומה אני אלבש? שימלה ש-יצאה מהמודה לפני חמש שנים?
- דסי: אוי אמא, מי שם לב היום לדברים כאלה.
- פרידה: פה בכלל לא שמים לב לדברים כאלה. למה בכלל שמים לב? אוכלים בשביל למלא את הבטן.
- דסי: אוי אמא, את סתם מגזימה. תראי איך אני הולכת!
- פרידה: אני כבר לא בת שמונה-עשרה, דסי. אני לא יכולה ללכת עם שמאטעס.
- עוזי: מי יסתכל עליך? ממה את עושה

סווי: (מלטפת את פניו. הם משלבים אצ- בעות) כל-כך לא רציתי להתחתן.
 מקס: גלך לסרט?
 סווי: אפשר גם לעלות אלי לראות טל- ביזיה, ויש לי תה.
 מקס: לא. הערב זה חג.
 סווי: אני רוצה רומן, אבל אני מפחדת לחזור על כל הדברים האלה. או נעלה אלי?
 מקס: לא. עכשיו תלכי הביתה לבר.
 סווי: אתה כבר מצטער שאמרת כן?
 מקס: אני עוד לא אמרתי לא כן ולא לא. אני צריך לחשוב.
 סווי: (קמה) בעצם גם אני עוד צריכה לחשוב.
 מקס: יש יותר מדי הגיון בכל הסיפור הזה.
 סווי: כן. יש בזה יותר מדי הגיון.

תמונה 2.

פלד: מה זה לסגור מיקלט על מנעול? איפה אנחנו חיים אתה חושב?
 מקס: ער איז שוין ווידער געקומען... (הוא נוטל את העתון)
 פלד: תפסיק עם היידיש הזה כשאני מדבר אליך! מה זה מנעול?! (מקס מתעלם ממנו, וסווי חוטפת את הטרגוניסטור ליתר ביטחון)
 פלד: אני רוצה תשובה! יש לך משהו אישי נגדי? ותפסיק לקרוא עתון כשאני מד- בר אליך, (מקס ממשיך לקרוא באדישות ופ- צח בשריקת המארש) בקיצור אתה עושה ממני צחוק. או עכשיו תשים לב: אל"ף, אני לא אתן שהמלחמה תפוס את הבית עם מיקלט במצב כזה, ותפסיק לקרוא עכשיו. אתה גידלת פה זיהום, ועכשיו יבוא לזה סוף! (הוא חוטף למקס את העתון).
 מקס: תן לי את העתון!
 פלד: לא! אתה עכשיו יורד למיקלט ומג- קה אותו —
 מקס: אני רוצה את העתון כאן.
 פלד: אדוני, אין עכשיו עתון.
 מקס: כאן! שמעת?!
 פלד: אדון מקס: אם תוך 24 שעות אתה לא מסלק את המנעול ומעניף את כל הטינופת מהמיקלט, אני מכניס כדור במנעול ובכלב!
 מקס: החוצה! מארש! מארש!
 (פלד יוצא, וסווי רודפת אחריו לדירתו)

תמונה 3.

(החדר של פלד. הוא נכנס, ניגש לשולחן ומת- חיל לפרק אקדת לניקוי. סווי באה בעקבותיו בריצה):
 סווי: תאמין לי, אדון פלד, אני מצדיקה אותך במאה אחוז. אני בפירוש אמרתי לו שזה לא דרך.
 פלד: ... מה זה מנעול? באיזה רשות הוא הולך ותולה שם מנעול? זה שלו פרטי? זה לא רכוש של כל הבית? ובכלל: מה זה לסגור מיקלט על מנעול? איפה אנחנו חיים? בשווייץ? או בשבדיה?
 סווי: תאמין לי שאני אמרתי לו בדיוק את המלים האלה.
 פלד: אם אני הייתי רוצה להשתמש בכוח, הדלת כבר מזמן הייתה פתוחה. אני פשוט מנסה לדבר אל ההגיון של האנשים. אבל אם האנ- שים מבינים רק את שפת הכוח, תאמיני לי שזה לא בעייה להכניס שני כדורים למנעול.
 סווי: חס וחלילה!
 פלד: אז אל תשאלי אותי מה זה איומים.
 סווי: אבל אדון פלד, תבין שאין לו לאן להוציא את הצבעים!
 פלד: מה זה מעניין אותי לאן הוא יוציא את הצבעים!
 סווי: בסדר. מקס לא היה בסדר. אבל אתה לא היית צריך לזרוק לו את הצבעים ה- חוצה בזמן שהוא היה בעבודה, בזה אני מקווה שאתה מסכים איתי: אחרת הוא לא היה תולה מנעול.
 פלד: תסלחי לי מאוד. לאן אנחנו נגיע אם כל אחד יתחיל לעשות את הצרכים שלו מה- מרפסת? מה יש? למה להיכנס דווקא לבית- שימוש? אפשר לצאת למרפסת ולהשתין ה- חוצה על הדשא!
 סווי: אני לא מתוכחח איתך על זה. דרך

אגב, אני דיברתי עם כל הדיירים, ואף אחד לא מתנגד שמקס ישאיר את הצבעים בפניה של המיקלט.
 פלד: מה זאת אומרת, דיברת עם הדיי- רים? בשם מי דיברת?
 סווי: פשוט עברתי מאחד לשני ו... מת- ברר שאתה פשוט במיעוט ו...
 פלד: את הלכת לדבר עם הדיירים מאחורי הגב שלי?
 סווי: לא מאחורי הגב שלך, אדון פלד, פשוט הלכתי —
 פלד: גברת סווי, המיקלט הוא החלק ה- בטחוני של הבית, ותודה לאל! לאף אחד מה- דיירים האלה אין שום זכות להחליט מה לע- שות עם המיקלט, כי אחרת לא הייתי מתפלא אם מחר בבוקר היו מכניסים לשם עדר של עיזים, או שאדון רוז היה פותח שם בית-מסחר לצעצועים כי למה לא בעצם?
 סווי: (בתוך שהיא משתעשעת בחלקי ה- אקדח המפורק — כשפלד מוציאם מידיה ומ- ניחם בשולחן) אדון פלד, תסלח לי שאני אומרת לך, אני יודעת באיזה מצב עדין אתה. כמה שזה לא העניין שלי במובן האישי אני מתכוונת, אבל פשוט אסור לבנאדם במצב שלך לתת שהחיים הפרטיים שלו ייכנסו לענ- יינים הציבוריים כי אתה בבית הזה תופס מקום בהחלט מרכזי ואני מתכוונת לעניין עם אשתך בלי להיכנס לפרטים —
 פלד: (קוטע אותה) גברת סווי, אני על הדברים האלה בכלל לא מגיב.
 סווי: אני רק רוצה להגיד שמקס בכלל לא אשם.
 פלד: לא??
 סווי: אני בטוחה שאשתך תחזור.
 פלד: (גברת סווי) הנושא הוא המיקלט.
 סווי: כל אשה היא קצת משוגעת.
 פלד: אני לדברים האלה בכלל לא ניכנס ולא מתייחס.
 סווי: זה המשבר של אמצע החיים אדון פלד.
 פלד: גברת סווי, תתעסקי בעניינים שלך, ותשאירי לי לטפל בבית, (הוא דוחף אותה החוצה)
 סווי: תרשה לי להגיד לך, מר פלד, בגללך אנשים מוכרים את הדירות שלהם בבית הזה, ובורחים מכאן לאן שצומח הפילפל.
 פלד: מי מוכר?
 סווי: מישפחת רוז כבר מכרה, ובקרוב אתה תמצא את עצמך לבד לגמרי עם המיקלט שלך, ועם בעל-בית שאתה כבר תלקק אצלו דבש, ואני מדברת, תסלח לי על הביטוי, על הידיד של גברת פלד, ואני לא הייתי מוציאה את זה מהפה אם אתה לא היית נכנס לנו לבש- מה עם הבית הזה. (היא מסתלקת).

תמונה 4.

(רות ותום מופיעים. רות עם תיק נסיעות).
 רות: הוא היה קצין צעיר, יפה... זה היה בתקופה של פעולות התגמול ו... לא היה שבוע שלא נהרג מישוהו מהחברים שלו... חיינו באינטימיות כזאת עם המוות... אז ישר נכנסתי להריון: בגיל תשע-עשרה כבר הייתי אמא. ו... זהו! עשרים שנה אני חיה עם צורך אחד: לברות, לברות, לברות...
 תום: יה. (רועם) יה!!! (לוחש ביאוש) יה...
 רות: כל הציוד במכונית?
 תום: (חוזר אחריה מכנית) כל הציוד במ- כונית? איי! (סוטר לעצמו על הלחי) תתעו- רר... תתעורר!
 רות: אתה מתרגש? אני נשמעת לך יל- דותית? הרגליים שלי לא נוגעות בארץ. אני תלויה באוויר. כל רוח הכי קלה יכולה לטלטל אותי. להנפיק אותי. פתאום אני נדלקת כל כך בקלות... (היא פותחת את חולצתו של תום ומוליכה אצבעות על חזהו) אני עוד לא מכירה אותך כל כך. אתה יודע? גם אתה עוד לא מכיר אותי. אני עוד לא נתתי לך אפילו מאית ממה שאני יכולה לתת. (צוחקת) אתה כבר רצית להיות מעבר... (צוחקת) העיקר להיות אחרי זה... תום תום... כשביהיה שם, לבד על החול, על החוף, אני אפשיט אותך, ואני אטעם אותך לאט. (היא נוגעת בפטמותיו) ה- מקום הזה רגיש אצלך?
 תום: די.
 רות: רגיש מאוד או רגיש קצת? (תום נהם מעומק ביטנו) חיפשתי אותך כל היום תום: כן. (צועק) בדיוק!!! (בקושי לוחש) בדיוק... אני לא מאמין שזה קורה לי!
 רות: אז בוא נצא לדרך.
 תום: תני לא אגרוף!

רות: מה?
 תום: תני לי אגרוף בבטן.
 רות: בבטן?
 (חובטת בו)
 תום: חוק!
 רות: (חובטת בכוח, הוא מתקפל, והיא צועקת:) איי!
 תום: אל תעשי מזה עניין... (הוא מתחיל בטלפון בתור אשתך.
 תום: ענק, ענק! את מעלפת אותי. את יפה... שגעון!
 רות: זה מפריע לך?
 תום: זה מכניס אי-סדר ב... בכוונות... ב... תוכניות...
 רות: אין לך יותר שום תוכניות חוץ מ-ש- נינו.
 להתאגרף איתה: מקרטע ומקפץ סביבה, שולח אגרופים, היא מחזירה, הם מתאגרפים, והוא מסגן עם כל אגרוף:) אל תעשי מזה עניין... (מתאגרפים) ככה! אל תעשי מזה עניין. לא מאמין שזה אני! (מתאגרפים) (אל תעשי עניין... (מתוך אגרוף הוא לוחש לה:) לא נוסעים...
 רות: מה?
 תום: (ממשיך להתאגרף) אל תעשי מזה עניין. תרביצי. לא נוסעים.
 רות: מה זאת אומרת לא נוסעים?
 תום: (מפסיק להתאגרף, מחבק אותה) אני באמצע עיסקה חשובה.
 רות: ידעתי שזה יגיע.
 תום: אני תפוס. אני מוכרח לגמור את העיסקה. אל תסתכלי עלי ככה!
 רות: איך אני מסתכלת עליך?
 תום: את כל כך מלאה שזה משגע.
 רות: (נמשכת אליו בתנועה מהבטן) תום:
 תום: את יודעת שאת מעלפת אותי? אני יכול להתעלף כרגע! נשבע לך! אני מתעלף! אני עלוף. מעולף. את מטביעה אותי.
 רות: אז בוא נברח!
 תום: לא. המלחמה מתקרבת, וזה הרגע שלי. קניתי את הדירה של רוז, ואני אקנה עוד דירות. אחרי המלחמה המחירים יקפצו לשמיים. אבי כל החיים שלו חי ממשכורת, ואני הצבתי לעצמי מטרה: בגיל שלושים יהיה לי מיליון לירות בבנק. אסור לי לוותר לעצמי. אסור לי להיכנע לחולשות. ועכשיו אסור לי לדחות. שום דבר לא יזיז אותי. זהו!
 רות: למה החיים שלי תמיד עוקמים? למה כל-כך דפוקים?
 תום: רק שלך דפוקים? רק שלך? מה את רוצה?
 רות: הייתי רוצה לעבור עכשיו ליד הבית

תמונה 5.

הדירה של רוז. רוז עוסק במיון ואריות ניירות. דסי אורזת מיזוודה. פרידה יושבת בצד ומע- יינת באלבום.
 צבי: לא, ישראל זה טעות. יהודי צריך להיות ניידי. הם יגידו לי מה לעשות עם הדול- רים! אני אומר לו שאני נוסע, אז הוא אומר לי לאן אתה נוסע? פה אנשים לא יודעים את הגבול.
 (ממשיך למיין את ניירותיו). עם הכסף אנח- נו ככה: את העשרת אלפים אני מעביר לחש- בון השני, יישאר האובר-דראפט, ואת הדולרים מהחשבון של אמא אני מעביר אליך (הכונה לדסי) אנחנו נוסעים לקפריסין. שם כבר יחכה לנו הציץ של ברני, אנחנו קונים כרטיסים לצייריך — ובראשון לחודש אנחנו בסאן-פרנ- ציסקו.
 פרידה: עד הראשון לחודש!...
 צבי: מה? לא לא, אין מה לדבר. לא לא אני החלטתי. לא לא. אין טעם שנישאר פה

פלד : נעים לי לשמוע אותך.
 רות : הייה לנו כל כך הרבה יותר, למה זה לא יכול להיות, מה קורה לי עם הקול, את עוזי ואת דסי אתה רואה, מה שלומם, כל כך הרבה עבר עלי וכל הזמן וכל הזמן הייתי מרגישה שזה הכל במקום. הייתי שוכבת עם גברים והם רק היו אומרים לי אוקיי רק תסתמי קצת את הפה. כי אני כל הזמן הייתי מדברת והם היו מפשיטים אותי. תסתמי קצת את הפה. ואני מרברת להשתיק את הצעקה הזאת דב אתה עוד יפה. אתה יודע זה משגע אותי, כמה אתה יפה — — —

פלד : אני רחוק ממך גורא.
 רות : אתה מביק, הקול הזה התחיל לדבר בשבילי ואני מקשיבה לו ואני אומרת זאת בכלל אני, זאת בכלל לא אני, אבל אני לא יכולה לשלוט עליו והוא יוצא ממני. הייה לי כל כך הרבה להגיד לך. הייתי בטוחה שאתה תדבר איתי. מה אתה עושה בבוקר, אל תרגיש את עצמך במיבחן, כי הייתי עם אנשים מתחת לכל ביקורת. אני לא נותנת לך לדבר — (פלד לובש את מדי, ותוך כך :)

פלד : אני בסדר. אני בסדר גמור. אף פעם לא הייתי יותר בסדר. אני מתחיל לראות הכל ברור לגמרי. אני קם בשבש בבוקר. אני עושה התעמלות. הולך שלושה קילומטר. אני דורש נקיון מעצמי. מאתריים. הגעתי לנקודה שהרצון שלי וההחלטה שלי זו נקודת המוצא שלי. הסינים אמרו שמסע של אלף מילין מתחיל בצעד אחד, ואני אגיע. הבית הזה הייה בית למופת, וזה יתחיל מעכשיו. את יכולה להישאר כאן אם את רוצה, הבית עומד לרשותך. נתתי אולטימטום לאדון מקס, ועכשיו אני הולך לממש את זה. (הוא נוטל את האקדח מהשולחן, חוזק אותו בחגורתו והולך אל היציאה)

רות : לאן אתה הולך ?
 פלד : אני הולך בדיוק לאן שאני צריך ללכת. (הוא יוצא. רות נשארת רגע לבדה, חושך על דירת פלד. אור על דירת רוז ה־ ריקה :)

תמונה 9.

דירת משפחת רוז. עוזי ליד "טלפון". דסי לידו.

עוזי : (מטלפן) : פרסון-טורפרסון ! כן ! צבי רוז ! כן ! סאן-פראנציסקו. בסדר. אני ממתין. (הוא נותן את השפופרת בין ראשו לכתפו, ומעייין בחשבונות) : מה זה האלפיים ארבע מאות לירות האלה ? (דסי מושכת בכת-פיה ואינה עונה) ששת-אלפים לירות חשבון טלפון... (הוא מביט בה משתאה) שלוש עשרה רה אלף לירות חוב לספקים... שבע-עשרה אלף לירות "שונות"... (הוא מתקשה להא-מין, ומשתף את דסי) : שבע-עשרה אלף לירות שונות ? !... (דסי שוב מושכת בכתפיה באיג-אונים). קחי את השפופרת רגע. (דסי לוקחת מידו את השפופרת, ועוזי עובר לצידו השני של החדר כשהוא טרוד בחשבונות) מה אפשר למכור מכל מה שהם השאירו ?

דסי : יש התנור...
 עוזי : התנור ! (שניהם פורצים בצחוק)
 עוזי : למה אבא שלך לא אמר לי שהוא השאיר עוד חוב ?
 דסי : הוא בטח שכח מזה.
 עוזי : אני בטוח שהוא לא ישלח כסף.
 דסי : ברגע שיהיה לו הוא ישלח.
 עוזי : הוא ישלח... בטח... הוא שוב מסתבך.
 דסי : אבא שלי טוב מאוד בעסקים.
 עוזי : בטח...
 דסי : זה רק פה שאנשים לא משלמים חו-בות.
 עוזי : יצחק אמר לי שכל הלקוחות שלו היו רק קבצנים ומקרי סעד.
 דסי : בסאן-פראנציסקו הכל אחרת.
 עוזי : כן, בטח...
 דסי : עוזי...
 עוזי : מה יש.
 דסי : אני נורא מפחדת להישאר לבד.
 עוזי : אל תדאגי : המלחמה תיגמר מהר.
 דסי : עוזי...
 עוזי : מה.
 דסי : אל תלך.
 עוזי : מה זה ?
 דסי : בוא נתחבא. בוא נברח לאמסטרדם.
 עוזי : את תושבת שפה זה וייטנאם ?
 (דסי מנסה לענות לטלפון — אך נחנקת מהת-רגשות. עוזי אץ לטלפון)
 כן. פרסון טו פרסון. צבי רוז. בסדר. אני מחכה. (לדסי) איך להגיד לו את זה

שהוא לא ייעלב ? — יא-אללה ! מה אני אומר לו ? (לשפופרת) הלו ? צבי ? הערנו אותכם ? לא, המלחמה עוד לא פרצה. תראה : צבי... אף פעם לא דיברתי איתך כל כך ישיר : אנחנו זקוקים לכסף דחוף. אלפיים דולר מינימום... מה ? החוב לספקים. מה זאת אומרת איזה חוב... לוחצים אותנו ! כן. בסדר. בסדר... היא על ידי. (לדסי) דברי עם אמא שלך.
 דסי : מאמי ?... מאמי...
 (תום מופיע עם בקבוק ושתי כוסות. הוא שר בקול רעם "איי וונט אן אולד פאשנד האוז וויר איז אולד פאשנד פאנס... של ארטה קיט. דסי קוטעת את השיחה :).
 דסי : איי קאנט ! (טורקת את השפופרת)
 תום : שומעים טוב את ארצות הברית ?
 עוזי : אני אשלם בעד השיחה.
 תום : עזוב ! כסף קטן. על חשבון בעל-הבית החדש ! (מגיש לעוזי כוס) היום חוגגים ! בלי חשבון ! (שר תוך פתיחת הבקבוק) — "איי אמ אן אולד פאשנד מאן וויר אן אולד פאשנד טייסט"... גארסון ! שמפניה ! ליטל אורגיה !
 עוזי : (ביחס ליינ) לא בא לי עזוב.
 תום : לא יפה, עוזי ! אתה מוכרח לשנות איתי : לא כל יום גומרים עסקה. קאם-און, בי סמארט : תשתתף איתי בשימחה, זה יביא לך מזל. (שותים) טפו ! שרק יתנו לחיות.
 עוזי : שרק יתנו לחיות !
 תום : איי אני מריח פה שגעון !
 עוזי : זה ייגמר בלי מלחמה ?
 תום : עזוב ! מלחמה, לא מלחמה, תפסיק לחשוב על זה ! פה הולך קאינו, אדוני, קאר-נבאל ! אתה יודע מה זה אי-וודאות ?
 עוזי : בטח !
 תום : תירשום לפניך : עידן אי-הוודאות. באיזה יחידה אתה משרת ?
 עוזי : חרמ"ש.
 תום : אוראה !
 עוזי : מה יש ?
 תום : את המלחמה הקודמת עברתי על זחל"ם. בוא הנה : צא מזה !
 עוזי : איך אני עושה את זה ?
 תום : ביי הוק אור ביי קרוק ! זה הגיל, זה הרגע שלנו. זה הזמן להרביץ את המכה !
 עוזי : הבנתי אותך.
 תום : שמע, אתה מוכרח לעבוד איתי.
 עוזי : בוא לא נדבר על זה עכשיו.
 תום : אני יכול להציע לך מסלול.
 עוזי : אולי לא כדאי לעשות תוכניות לפני שיוציאים,
 תום : להיפך. אני צריך אותך.
 דסי : מה נדבקת אליו ?
 תום : חמודה, את נשארת פה.
 דסי : (לעוזי) תגיד לו שילך מכאן.
 תום : מותק, עכשיו זה הבית שלי, ואת נמצאת פה על תקן של נסבלת.
 דסי : (לעוזי) תיזרוק אותו החוצה !
 עוזי : דסי —
 תום : נסבלת ! מבינה ? עד גבול ידוע ! אז תתנהגי יפה. (לעוזי) כסף יש לך ?
 עוזי : זה בסדר.
 תום : אל תתבייש ! (מוציא חבילת שט-רות, נותן לעוזי) קח !
 עוזי : מה פתאום ?
 תום : קח ! אל תשאל, תן לי לעזור לך.
 עוזי : מה זה יעזור לי ?
 תום : אני רוצה להציע לך משהו ממש. ששת אלפים לירות חשבון טלפון...!
 תום : (חובט בו בחביבות) : צא מזה ! בע-בוד ביחד. אני אוציא אותך מכל הקקות ה-אלה.
 עוזי : איזה חוב הוא שואל אותי מסאן פראנציסקו...
 תום : תתמזמר ! (נוגח את עוזי כמו תיש) איזה יהודי בא, תקע אותך בחרא, צא מזה !
 עוזי : אני צריך אותך. אני ממש צריך אותך !
 תום : בטח ! (מחבק אותו בכוח) תחשוב רק על עצמך. קח חמש שנים, ותחשוב רק על עצמך. על מה אתה סומך ? על עבודה ? (נוג-חו) על האבא האימפוטנט ? (נגיחה) בוא הנה, מה הוא רץ שם עם אקדח ?
 עוזי : מי ?
 תום : שטויות ! תתמזמר ! (נגיחה) ממזר ! (טופח לעצמו על החזה) : מבחינת הייחוס — ממזר ! (עוזי מהדהד אחריו) נובאדי !
 עוזי : (מהדהד אחריו) נובאדי ! (מתנגחים)
 תום : תקופת האצולה נגמרה !
 עוזי : פיניטו !
 תום : אצולת התנועה —
 עוזי : פיניטו !
 תום : אצולת היחידה
 עוזי : קאפוט !
 תום : תירשום לפניך : עידן הממזרים !

עוזי : הממזרים ! (מתנגחים)
 תום : הייה-הייה לי אבא...
 עוזי : הייה-הייה...
 תום : כמו חמור עבד כל החיים — מת בלי גרוש !
 עוזי : איי !
 תום : עכשיו תראה אותי : בעל בית ! בעל רכוש ! הזמן עובד בשבילי. המלחמה עוברת בשבילי. הכל ! שרק יהיה מזל — — — קוס אמק ! שרק יהיה מזל — — —
 תום : בוא נחליף שעונים !
 עוזי : יאללה !
 (הם מתחילים להסיר את שעוניהם כדי להח-ליפם)
 עוזי : יאני לבלבל אותך —
 תום : ששש... בלי מלים !
 דסי : (עטה על עוזי) לא !
 עוזי : מה זה ?
 דסי : אל תתחלף איתו בשעון !
 עוזי : אבל למה ?
 דסי : (חוטפת את השעון מעוזי) כי לא ! (רות מופיעה בפתח על הרפליקה של דסי) :
 עוזי : עוזי !
 תום : (לדסי) אוהו ! את זה אני לא אוהב ! (הוא קולט בחזי עין את רות, שמנסה להת-גבר על הצעקות) :
 רות : עוזי ! אבא רץ בחדר המדרגות — — —
 עוזי : (שאינו שומע את רות) מה ? מי בחדר המדרגות ?
 תום : (לדסי) את השעון ומיד !
 דסי : לא !
 עוזי : (לדסי) שקט שיהיה !
 רות : (על הצעקות) לא גייסו אותו והוא רץ עם אקדח אחרי מקס —
 עוזי : מה זאת אומרת —
 תום : (על הצעקות) את השעון ומיד !
 עוזי : (לדסי) תתנהגי בהגיון ! שקט ! מה ?
 דסי : (על צעקותיה הסימולטניות של רות) : הוא גרם לכל ! בגללו הם ברחו מה-ארץ ! בגללו נשארו בלי כלום !
 רות : (על צעקותיה הסימולטניות של דסי) : הוא רודף אחרי מקס עם אקדח בחדר המדרגות ! הוא ירה במגעול !
 עוזי : (על הצעקות של שתיהן) : שקט !!!
 תום : דסי, בטוב !
 דסי : לא !
 עוזי : (לדסי בצעקה) תני לו את השעון ! (לרות) אני לא מבין !
 דסי : (מוסרת את השעון לתום) ערפד !
 תום : (תוך ענידת השעון) : תכניסי את הדברים שלך לחדר הדרומי, אוקיי ? את יכולה להישאר בינתיים בדירה, אוקיי ? עד אחרי ה-מלחמה ! אוקיי ? (מכריז על עצמו בסיפוק) : בעל-בית ! לא נד לורד ! (צוחק צחוק פרוע)
 (מבחוץ נשמעת מריבה קולנית בין מקס ופלד) :
 אחרי הרפליקה של תום "בעל בית — לאנר-לורד" : (צעקות מבחוץ)
 מקס : חולירע ! פוגרום עשית לי ! שפכת לי את הצבעים !
 פלד : אני אתפוס אותך, פליט !
 מקס : פאשיסט נהרסת לי את הפרנסה !
 פלד : גמושה ! (מקס מתפרץ לבמה אחוז אימה)
 מקס : תעצרו אותו ! הוא מטורף ! הוא שפך לי את כל הצבעים ! הוא הרס לי את ה-פרנסה ! תעצרו את המטורף הזה !
 פלד : (מתפרץ לבמה בעקבות מקס, בידו אקדח אותו הוא אווזו בקנה, לא בקת) אני אג-מור אותך נמושה ! אתה ליכלוך על העור שלי ! (לתום שעושה תנועה לקראתו) אל תזוז מוצץ דם אני ארסק אותך ! עשרים שנה במדים האלה קיבינימאט בשביל הריקבון הזה בגשם ! בבוק ! עשרים שנה במדים בשביל תולעים ! אני ארמוס אתכם !
 עוזי : אבא —
 פלד : תעמוד ישר אפס ! לוקומו אידיאנה שתלכו להשתין מהמירפסות ! אתם לא תצאו מזה ככה ! (זורק את האקדח) הכושי עשה את שלו אתם תושבים לכם גרוטאה מלאה פלא-טינה ! (מתחיל לקרוע מעל עצמו את המדים) מה אתם חושבים לכם ריבוט מאחורי המדים האלה ! ? חומר מת ! ? עשרים שנה בנאדם קבור במדים האלה ! אני ירקתי דם ואתם רקדתם ! לא רוצה אתכם עלי יותר ! קרציות על הבשר שלי אתם ! גידולים על הגוף שלי ! חלואות ומושות ! אני איתכם גמרת. גמרת עם הבית הזה. עכשיו אתם תידאגו לעצמכם, קחו את הבית, תעשו מה שאתם רוצים ! תלכלכו, תטנפו, תשתינו מהמירפסות, תתגל-

גלו בתוך הליכלוך שלכם ! (ביחס לתום) תנו לו לנהל את העניינים : תימכרו לו את הדירות שלכם, תמכרו לו את הנשמות שלכם, תלקקו לו את הרגליים — זה בדיוק מה שמגיע לכם. אספסוף של דגנרטים — עופו לי מהעניינים. (מטיל את עצמו ארצה).
 עוזי : (לעוזי) מר שטיים — — (מבחינה בטעות) סליחה — (פונה לתום) אם העניין של היריה עוד אקטואלי אני מוכנה להתפשר על שלוש וחצי —
 תום : מה ! ? לא כאן.
 עוזי : אני מוכנה להתפשר על שלוש —
 תום : גברת ! לא כאן. (הוא יוצא).
 עוזי : (למקס) עד שאתה מקבל החלטה !
 מקס : תני לי מנוחה ! (מסתלק מהמקום) (עוזי יוצאת בעקבות מקס, וממשיכה איתו את הטענות והמענות הנצחיות שלה).
 עוזי : (לדסי) צאי מכאן עכשיו. תעזבי אותנו לבד. (דסי יוצאת) (רות יושבת ליד ה-שולחן, כובשת את פניה בידיה. עוזי פונה אל פלד) :
 היי ! בוא הנה ! גם כן ! מה זה ? מה זה כל זה ? מה זה צריך להיות ? איזה חוב הוא שואל אותי בטלפון מסאן-פראנציסקו ! תתמזר הוא אומר לי ! בוא נתחבא היא אומרת לי ! מה זה פה, וייטנאם ! ? קיס-אוחתו ! מה זה כל זה ? אני אחראי לשגעונות שלהם ? מה זה פה ? כולם מלכלכים לי פתאום ואני אשלם ! ? איזה חוב הוא שואל אותי מסאן פראנציסקו ! לא רוצה שום עניין איתכם ! יחרבנו לי על החיים ואני אוכל ! ? שום עניין ! מה זה תעמוד ישר ! ? מה זה תעמוד ישר ! ? תעמוד ישר הוא אומר לי ! לא רוצה לעמוד ישר ! רוצה לעמוד עקום ! תכניסי לך לראש : עקום ! שמעת ? סימן שא-לה ! שמעת ? לא מוצא חן בעיניך — לא צרי ! לא רוצה להיות קרבי ! שמעת ? לא רוצה להיות גיבור ! שמעת ? רוצה לשכור דירה ללכת לחיות שם עם הטמבלית הזאת ! שמעת ? בכלל ! מה זה פה ! ? (מרים את ה-אקדח מהריצפה) עם אקדחים מסתובבים לי פה ! אתם הישראלים צריכים להתייחד הוא אומר לי בטלפון מסאן-פראנציסקו... אוף אני אתייהד לכם ! חוב ! גם כן ! מלחמות ! מה זה פה בכלל ! ? למלחמה הם ישלחו אותי ! לחזור לשורשים הם ישלחו אותי ! קיבינימאט ! אני רוצה מקום גורמלי, שמעת ? עם אנשים גורמאליים, שמעת ? רוצה שווייצריה בבית ! כמו השבדים ! רוצה להיות הולנדי ! יעמיסו אותי על זלדה ולך תיכבוש לנו את חירבת-זב ! אוף אתם תאכלו אותה עכשיו... אוף זה תעמוד ישר מה זה ? ! אתה לא נתת לי רגליים ללכת... ! כמו סימן שאלה אני אעמוד לכם ! כמו סימן שאלה אחד גדול אני אעמוד לכם !
 (הוא עומד בעיניים עצומות כשקנה האקדח מלטף את רכתו) :
 לא רוצה להיות פה עכשיו.
 רוצה להיות במקום אחר.
 מחוץ לכל העסק הזה.
 רוצה לסגור את העיניים.
 לא רוצה לראות כלום.
 לא רוצה להרגיש.
 לא רוצה לשמוע.
 רוצה לישון.
 להתעורר אחרי שכל זה יעבור.
 אבא. (פלד קם, בא ויושב בכיסא).
 אמא. (רות קמה ובאה לשבת סמוך לפלד).
 רוצה טיול. (פלד מתחיל לנהוג מכונית) טיול.
 זה היה בוקר.
 זה היה בשבת.
 בקיץ.
 זה היה בדרך לכינרת.
 רות : קר לך ?
 עוזי : לא. מתי נגיע ?
 (עוזי מתחיל לשיר, ורות ופלד מצטרפים אליו בשירה ריתמית חרישית ומופנמת) :
 אחינו הנהג
 אחינו הנהג
 סע מהר
 סע מהר
 רודפים אחרך
 רוצים להשיגך
 סע מהר
 סע מהר.
 (הם חוזרים על השירה בקצב גובר והולך — האור דועך עליהם כמו שקיעה עד חושך.)
 — סוף —